

Beslutningsforslag nr. **B 95**

Folketinget 2019-20

Fremsat den 25. februar 2020 af Aaja Chemnitz Larsen (IA), Karsten Hønge (SF),
Martin Lidegaard (RV) og Rasmus Nordqvist (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af en fasttrack-ordning i Grønland

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag inden folketingsårets udgang, der sikrer en fasttrack-ordning for en smidigere opholds- og arbejdstilladelsesproces vedrørende arbejdskraft fra EU-lande i Grønland.

Bemærkninger til forslaget

Grønland står over for en række udfordringer i forhold til at sikre tilstrækkelig med kvalificeret arbejdskraft i landet. En positiv økonomisk udvikling og gunstige konjunkturer afspejler sig i arbejdsmarkedet, bl.a. med en stigende beskæftigelse. De seneste tal for 2019 viser et arbejdsmarked under stort pres med en høj beskæftigelse blandt alle uddannede grupper.

Særlig byggebranchen og fiskerierhvervet er udfordret. Med udbygningen af tre nye lufthavne i Nord-, Midt- og Sydgrønland vil efterspørgslen på bl.a. håndværkere stige yderligere. Denne mangel på arbejdskraft påvirker ifølge Grønlands Økonomiske Råd mange projekter, der enten bliver forsinkede eller dyrere end forventet, ligesom der er en reel risiko for en overophedning af økonomien.

Udbuddet af arbejdskraft (lønmotagere) i Grønland matcher ikke efterspørgslen (virksomhedernes behov). Dette gælder særlig, faglært arbejdskraft, men også ufaglært arbejdskraft. F.eks. melder Kommuneqarfik Sermersooq, at der i Nuuk pr. 4. februar 2020 var to registrerede arbejdspare arbejdsløse med en uddannelse.

Med andre ord: Det grønlandske erhvervsliv skriger efter arbejdskraft, som Grønland ikke kan levere alene. I en netop offentliggjort forskningsrapport, »Den grønlandske arbejdskraftsundersøgelse«, Aalborg Universitet, Center for Arbejdsmarkedsforskning, 2020, konkluderes det, at Grønlands aku-ledighed er på 2,6 pct., hvilket placerer Grønland blandt de lande med laveste aku-ledighed set i et internationalt perspektiv. De seneste tal fra Grønlands Erhvervs kvalitative medlemsundersøgelse (februar 2020) understreger også problemet og konkluderer bl.a., at der samlet set mangler 22 pct. af den samlede arbejdskraft i byggebranchen og 24 pct. af den samlede arbejdskraft i produktions- og fiskeriindustrien. Tilbage i oktober 2018 konkluderede en lignende undersøgelse, »Mangel på medarbejdere blandt virksomheder i Grønlands Erhverv«, HS Analyse, lavet på baggrund af Grønlands Erhvervs medlemmer, at der samlet set manglede 977 medarbejdere fordelt på 713 faglærte og 264 ufaglærte. Særlig i byggeindustrien, el og vvs, fiskeri, levnedsmidler, eksport og hotel, restauration og turisme mangler medarbejdere, hvilket gælder både faglærte og ufaglærte.

Konsekvensen for virksomhederne er bl.a., at ordrer og opgaver ikke kan realiseres og løses, hvilket har en negativ

effekt for den grønlandske økonomi, vækst og velfærd. Ud over at der i Grønland skal skrues op for en mere ambitiøs og aktiv arbejdsmarkedspolitik, der sikrer flere lokale (herunder særlig de mange unge uden for jobmarkedet) beskæftigelse, vil behovet for udenlandsk arbejdskraft fortsat være aktuelt de kommende år. På trods af at der er et klart behov i Grønland for udenlandsk arbejdskraft, er det vigtigt, at den udenlandske arbejdskraft ikke medvirker til social dumping og dermed udkonkurrerer grønlandere, der forsøger at komme ind på arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt, at den udenlandske arbejdskraft skal arbejde på grønlandske vilkår og dermed på en grønlandsk overenskomst.

For Færøerne blev der allerede i 2008 lavet en lovændring vedrørende arbejdskraft fra EU, som gælder, når ledigheden er under 3,5 pct. (for håndværkere 6 pct.), hvilket giver færøske virksomheder, der har en forhåndsgodkendelse fra SIRI (Styrelsen for International Rekruttering og Integration) mulighed for at ansætte arbejdskraft fra EU-lande via den såkaldte fasttrack-ordning.

Forslagsstillerne mener, at Danmark har et medansvar for at sikre en hurtigere og smidigere ordning for rekruttering af arbejdskraft til Grønland.

Regeringen har tidligere meldt positivt tilbage vedrørende muligheden for at se på en model for en fasttrack-ordning, der sikrer en smidigere opholds- og arbejdstilladelsesproces i Grønland. Ifølge svar på L 1 – spørgsmål 85 til Finansudvalget, henviser udlændige- og integrationsministeren til, at regeringen vil gå konstruktivt til arbejdet med at finde en model, der kan afhjælpe de rekrutteringsudfordringer, der er i Grønland.

Konsekvenserne uden en fasttrack-ordning er bl.a., at de grønlandske virksomheders ordrer og opgaver ikke kan realiseres, hvilket i sidste ende kan bremse væksten. Det vil have en massiv negativ effekt for den grønlandske økonomi – og i sidste ende for velfærd. Forslagsstillerne ønsker derfor, at der skrues op for tempoet, og at regeringen, i tæt samarbejde med Naalakkersuisut, inden sommeren 2020 udarbejder lovgivning på området for Grønland.

Skriftlig fremsættelse

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en fasttrack-ordning i Grønland

(Beslutningsforslag nr. B 95)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.